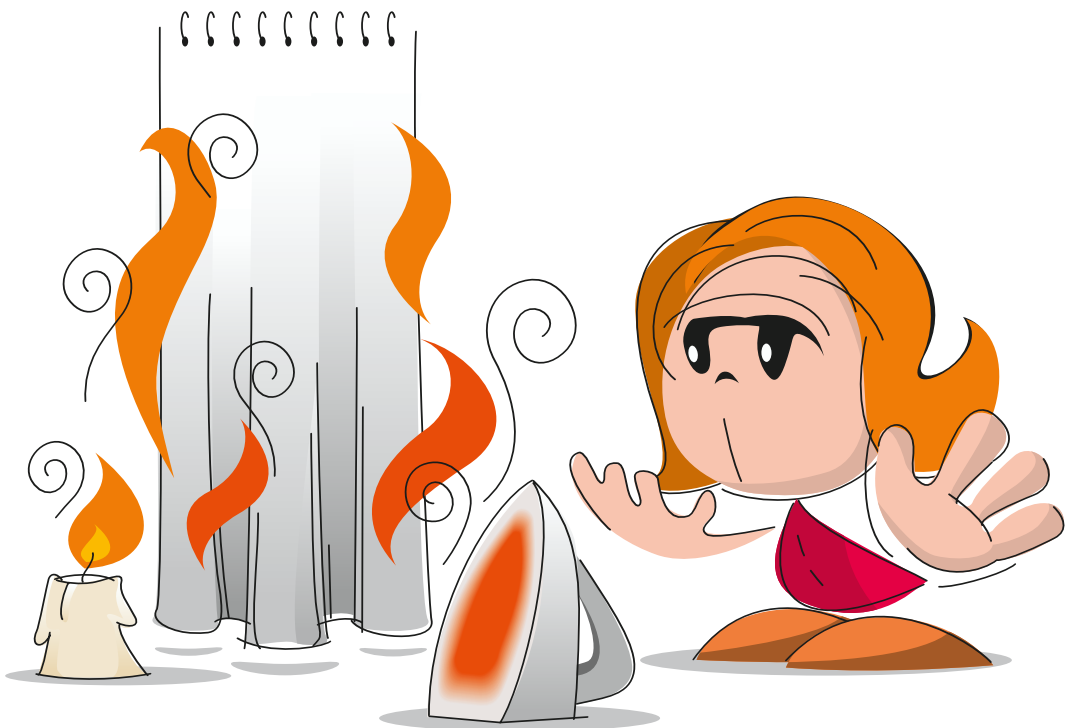

Gašenje začetnih požarov v gospodinjstvu

Gašenje

Gašenje s hlajenjem

Gašenje z dušenjem

Gašenje z odvzemanjem gorljive snovi

Gorenje in gašenje

Gorenje je kemijska reakcija, ki se zaradi spajanja gorljive snovi s kisikom imenuje oksidacija. Za gorenje so potrebni kisik, gorljiva snov in toplota. Ti trije elementi sestavljajo trikotnik gorenja.

Gorenje je lahko nadzorovano (gorenje v peči) ali nenadzorovano (požar).

Gorenje preneha, ko zmanjka enega od elementov. Preneha lahko samo, največkrat pa ga je treba pogasiti. Gašenje poteka na primer s hlajenjem, dušenjem ali odvzemanjem gorljive snovi.

Za začetno gašenje požara lahko uporabite naprave in priročna gasilna sredstva, kamor spadajo gasilnik, kuhinjska pokrovka, požarna odeja, vedro z vodo, cev za zalivanje, pesek, zemlja in podobno. Z njimi lahko sami pogasite začetni požar in tako preprečite, da bi se požar razširil ter ogrozil življenja in povzročil škodo. Obstajajo tudi vgrajeni gasilni sistemi, ki delujejo samodejno in tudi v odsotnosti uporabnika pogasijo ali vsaj nadzirajo požar.

Vzroki za nastanek požara

V domačem okolju najpogosteje zagori zaradi:

- nepazljivosti pri kuhanju,
- nepravilne uporabe in poškodb električnih naprav,
- neprimerne uporabe sveč,
- nepazljivega kajenja,
- nepravilnosti pri uporabi kurilnih naprav,
- nevzdrževanja dimovodnih naprav,
- drugih vzrokov.

Za večjo požarno varnost je treba upoštevati preventivne ukrepe. Več o splošnih preventivnih ukrepih varstva pred požarom lahko preberete na spletni strani www.sos112.si in www.gasilec.net.

Izbira naprave, sredstva za gašenje začetnih požarov

Za pravilno in učinkovito gašenje začetnih požarov je treba vedeti, kaj gori in s katero napravo (npr. gasilnikom), sredstvom (npr. požarno odejo, pokrovko) in gasilnim sredstvom (npr. vodo, prahom) lahko najučinkoviteje in varno pogasite požar. Glede na vrsto gorljive snovi ločimo različne razrede požarov, ki so označeni s črkami A, B, C, D in F.

V preglednici je prikazano, katera gasilna sredstva so primerna za posamezne razrede požarov:

Razred požara		Gorljiva snov	Primerno gasilno sredstvo
A	 požari gorljivih trdnih snovi	les, papir, slama, tekstil, premog ...	voda, pena, ABC-prah
B	 požari vnetljivih tekočin	bencin, nafta, olja, voski, laki, alkoholi, benzen, smole ...	pena, CO ₂ , ABC-prah
C	 požari vnetljivih plinov	zemeljski plin, butan, acetilen, vodik, utekočinjen naftni plin ...	ABC-prah, CO ₂
D	 požari lahkih kovin	magnezij, aluminij v prahu ...	D-prah
F	 požari jedilnih olj in maščob	jedilna olja in maščobe	F-prah, posebna tekoča gasila

Električne oziroma elektronske naprave lahko gasite z gasilniki na CO₂, ABC-prah ali vodo (naprave do napetosti 1000 voltov lahko na določeni razdalji gasite z vodo skladno z navodili na gasilniku).

Z vodo nikoli ne gasite gorečega olja, saj lahko povzročite maščobno eksplozijo. Ta vas lahko poškoduje in povzroči požar na kuhinjskih elementih. Goreče olje pogasite najhitreje, če ponev z oljem pokrijete s pokrovko, vlažno bombažno krpo ali požarno odejo. Ponev naj po gašenju ostane pokrita več minut, saj se lahko pregreto olje ob stiku z zrakom ponovno vžge.

Izbira gasilnika

Gasilniki so polnjeni z različnimi gasilnimi sredstvi in so različno učinkoviti. Vrsto gasilnika izberite glede na pričakovani razred požara. Pri izbiri primernih gasilnikov za gospodinjstvo upoštevajte preglednico oziroma se pred nakupom posvetujte z gasilci ali prodajalci.

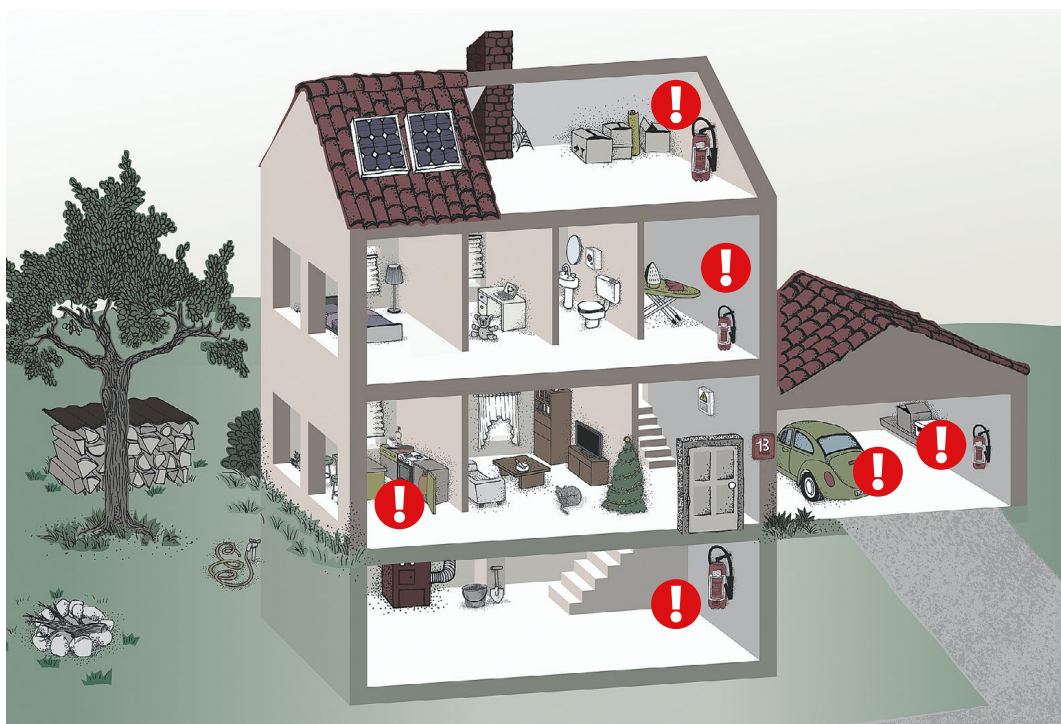
V gospodinjstvih največkrat priporočamo gasilnike na vodo, peno ali ABC-prah.

Namestitev

Gasilnike namestite na vidna in dostopna mesta v bližini vrat.

Prostori, v katere je priporočljivo namestiti gasilnik, so kurilnica, kuhinja, garaža, delovni prostori, podstrešje in drugi prostori, v katerih bi lahko prišlo do požara. Enako velja tudi za namestitev požarne odeje.

Vgrajeni gasilni sistemi, med katere spadajo tudi sprinklerski sistemi, preprečujejo širjenje požarov in jih hkrati gasijo. S strokovnimi analizami so ugotovili, da njihova vgradnja v stanovanjih zmanjša možnost za razvoj požara in poškodbe ljudi ter premoženja na najmanjšo mogočo raven. O njihovi vgradnji je smiselno razmišljati tako v fazi načrtovanja novih stavb kot tudi pozneje, saj je sistem mogoče vgraditi tudi v že zgrajene stavbe.

Ste storili vse za varen dom? Več: www.sos112.si/slo/tdocs/hiska_splet.swf

Vzdrževanje gasilnikov

Le vzdrževani gasilniki bodo pravilno delovali, zato jih je treba vzdrževati v predpisanih rokih skladno z navodili proizvajalca. Vzdrževanje in ponovno polnjenje lahko opravljajo le pooblaščen osebe.

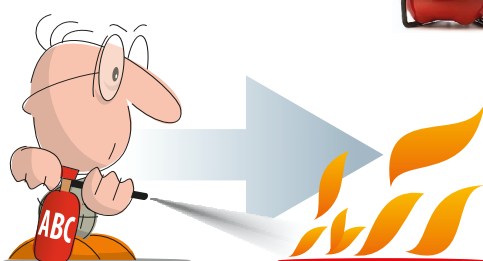
Seznam pooblaščenih vzdrževalcev gasilnikov je objavljen na spletni strani www.sos112.si.

Kako gasiti z gasilnikom

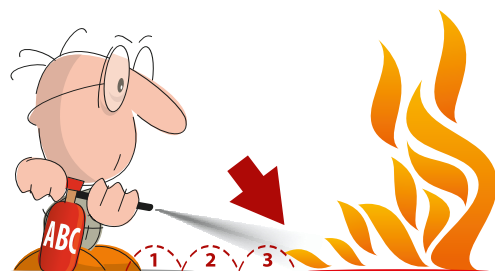
Pri uporabi gasilnikov je treba upoštevati navodila proizvajalcev, ki so na gasilniku. Preberite jih. Če imate možnost, se udeležite prikaza gašenja z gasilniki in poskusite tudi sami rokovati z njimi. S tako pridobljenimi izkušnjami boste ob požaru znali hitro in pravilno uporabljati gasilnik.

Vedno gasite tako, da se je mogoče umakniti.

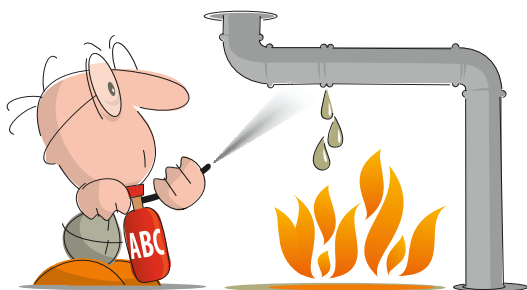
Vedno gasite v smeri vetra.

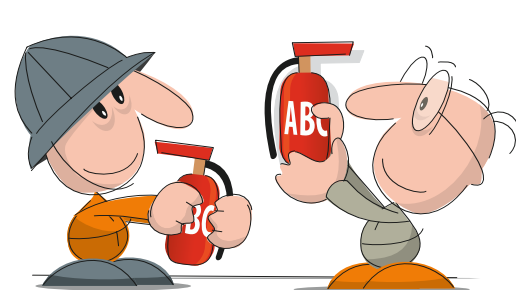
Gasiti začnite na sprednjem robu požara in vsaj tri korake od požara.

Gašenje je učinkovitejše, če gasi več oseb hkrati.

Iztekajočo vnetljivo tekočino začnite gasiti na mestu, kjer izteka.

Po vsakem gašenju poskrbite za ponovno polnjenje gasilnikov in jih namestite tja, od koder ste jih vzeli.

Kaj morate storiti, če izbruhne požar

Ostanite mirni! Če niste ogroženi, poskušajte omejiti oziroma pogasiti požar s sredstvi, ki so vam na voljo. Poskrbite za varen umik ljudi in živali. Če ugotovite, da ognja ne morete pogasiti sami, pokličite na številko 112.

Več informacij:

www.sos112.si
www.gasilec.net
www.szpv.si

Ob klicu na številko 112 povejte:

- **kdo** kliče,
- **kaj** se je zgodilo,
- **kje** se je zgodilo,
- **kdaj** se je zgodilo,
- **koliko** je ponesrečencev,
- **kakšne** so poškodbe,
- **kakšne** so okoliščine na kraju nesreče,
- **kakšna** pomoč je potrebna.

Na številko 112 lahko pokličete ali pošljete kratko sporočilo (SMS),

če potrebujete pomoč gasilcev, nujno medicinsko pomoč, druge reševalne službe ali policijo. Na številko 112 lahko brezplačno kličete s stacionarnega ali mobilnega telefona (tudi če je račun prazen) v vseh državah Evropske unije.

REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE,

Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana,
tel.: (01) 471 33 22, faks: (01) 431 81 17, e-naslov: urszr@urszr.si, www.sos112.si

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE, Tržaška cesta 221, 1000 Ljubljana,

tel.: (01) 241 97 50, faks: (01) 241 97 64, e-naslov: gasilska.zveza-slo@siol.net, www.gasilec.net

SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZA POŽARNO VARSTVO, Dunajska cesta 369, 1231 Ljubljana Črnuče,

gsm: 051 378 109, e-naslov: info@szpv.si, www.szpv.si